

„EDINOST“

lahaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto . . . . . 24 kron
za pol leta . . . . . 12 „
za četr let . . . . . 6 „
za en mesec . . . . . 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.)

Telefon št. 870.

Edinost

glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslans, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Delavsko gibanje.

VI.

Po našem nazoru torej voditelji delavskega gibanja ne postopajo modro, ako s kliče: od parlamenta nimate ničesar pričakovati! — razširjajo med delavskimi masami mnenje, da tudi brez parlamenta morejo dosežati svoje cilje! Rečeni voditelji bi morali marveč klicati: Na delo, da se parlament postavi na druge podlage!

Da pa moram najprej podirati, ako hočem na prostoru starega postaviti kaj novega — to je menda tako evidentna resnica, da je ne treba še le dokazovati.

Naloga zastopnikov delavstva v parlamentu, ali da govorimo konkretno: naloga socijalno-demokratskih državnih poslancev bi bila ta, da podpirajo bojevalke proti poroditelju parlamenta v sedanjih sestavi, proti vladnemu sistemu, njih, ki se — temu dosledno — v parlamentu bore proti tistim skupinam, ki so nositeljce tega sistema in ki imajo interes na tem, da sedanji parlament ostane v sedanjih sestavi, tak kakoršen je — parlament privilegijev in privilegirancev!

Ali naj povemo svoje sodbo o načinu, kakor so socijalistični poslanci zadoščali dosedaj tej dolžnosti? Če hočemo to, moramo zopet pisati rekriminacije. Mi smo to že konstatirali, da na nastopanju vodilnih faktorjev v socijalistični stranki v vsam javnem življenju ni videti potrebne energije proti staremu avstrijskemu sistemu, proti vladni. Istotako moramo konstatirati, da zastopniki te stranke v parlamentu niso tiste energije, ki jim je sicer lastna v toliki meri, nikdar razvijali proti onim parlamentarnim skupinam, katerih obstoj temelji v privilegijih, v privilegovanemu stališču njihovega plemena, in potem posamičnih kast v tem plemenu, in ki ravno radi tega tudi ne morejo hoteti, da bi široke mase prišle do primerne vpliva v parlamentu: menimo proti nemškimi skupinam. Pa ne le to! Marveč moramo konstatirati na podlagi dogodkov in dejstev, da so socijalistični poslanci se svojim nastopanjem v kritičnih momentih navadno še moralno podkrepili pozicijo istih nemških skupin, ki že po svoji naravi in po vseh svojih interesih ne morejo biti prijazne aspiracijam širokih mas.

Pokličimo si le v spomin dogodke v parlamentu na Dunaju, ki so izsilili odpravo jezikovnih naredeb! Tedaj, ko je vohrala na Dunaju parlamentarna obstrukcija, kakor-

šnjih beleži malo parlamentarna zgodovina vseh držav, videli smo socijalistične poslance sodelovati na tej revoluciji vzlic dejstvu, da je bila ista uprizorjena proti mrvi prava, ki so je podelili jednomu plemenu v zmyslu veljavnih temeljnih zakonov države! Seveda so socijalistiška glasila na poznejše rekriminacije prigovarjala, da so zastopniki socijalistične stranke le zato sodelovali na nemški obstrukciji, ker je predsedništvo nečuvno kršilo poslovni red, ker je postopalo nasilno ter kršilo parlamentarno svobodo v toliki meri, da je celó policijo zvalo v zbornico.

Dobre! Ali potem bi bili morali jasno obradožiti namene svojemu početju, bi bili morali potegniti debelo, od daleč vidno črto med svojimi in nameni nemških obstrukcionistiških strank! Oni bi bili morali jasno — tako, da bi bil izključen vsaki dvom — precizirati svoje stališče, izjaviti bi bili morali avtoritativno: mi protestujemo proti nasilju, ali ob enem odklanjamo vsako solidarnost z akcijo, uprizorjeno proti jasnemu pravu naroda češkega.

Tega pa niso storili. S tem so moralno podkrepili pozicijo ravno tistih skupin, ki imajo interes na tem, da se ohrani parlament v dosednjih sestavi! In to je tisti parlament, katerega sedaj obsoja ista avstrijska strokovna komisija in kliče delavcem: od tega parlamenta nimate ničesar pričakovati!

Nam ni znano, katere osebnosti sestavljajo omenjeno komisijo, ki se je ravnokar obrnila do delavcev slovesnim, nekako programatičnim pozivom. Če so te osebe več ali manjše identične s socijalistiškimi državnozbornskimi krogi, potem ne moremo zamolčati svojega mnenja, da je v teh sedanjih tožbah na adresu parlamenta precejšnja mera neiskrenosti. Če pa niso identične, potem bi se komisija ne bila smela izogniti zanjo — to priznavamo — britki dolžnosti, ki jej je velevala, da bi tudi do parlamentarnih krogov socijalističnih izrekla resno besedo: »sodrug, tako ne smemo, ako resno mislimo se svojim programom, ako zares hočemo, da pridemo v državi do parlamenta, v katerem bomo imeli mi primeren vpliv in preko nas delavske mase! In to moramo hoteti, ako hočemo priti potom državne uprave in zakonodaje do tistih reform, katere nam je g. Koerber obetal in — ne dal!«

Same pisane in govorjene tožbe na

ogledal najprej na vse strani neba, globoko potezaje va-se ta divni zrak in je skokoma krenil v dvor.

Pol ure pozneje mu je vztrepčala duša v neizrečeni radosti, koje legel v svojo nekdanjo postelj in se še enkrat oziral po visoki in široki sobi, v kateri se ni v teh desetih letih skoraj nič premenilo. In ni se mogel odločiti, da bi ugasnil luč — a zunaj pred vratmi je spoznal starostni prisiljeno tihi korak matere ki je postajala na pragu. In njega je globoko dirnola ta materina ljubav in skrb in milo mu je bilo, da jo je poklical k sebi kakor razvajeno dete.

— Ali ne spiš še? Ti si bolan, Lev! — je rekla mati v skrbi, pristopivša k postelji. Oa jo je prijel za roko, s katero mu je gladila lase in čelo ter pritisnil vanjo svoje vroče lice. — Oh, kako pusto — kako hladno mu je minolo teh deset let nasproti temu jedinemu trenutku materine bližine! A jaz se pritožujem radi svojega življenja — radi ponesrečenih neumnih svetnih nad — a glej, tu mi daje usoda ali Bog toliko blagoslova, da imam še sedaj svoje stariše! si je šepetal Lev poluglasno.

adreso vlade in parlamenta ne zadoščajo in ne izdajajo ničesar, ako niso podkrepjene z dejanji. Ker pa je parlamentarna socijalistiška stranka sama prešibka, da bi mogla kaj doseči, da bi sploh mogla zapričiti večo akcijo, mora iskati tistih potij, katerih iščejo vsi oni, ki so sami za-se prešibki: morajo si iskati zaveznikov. Ali pa si je možno misliti večo nespametnosti, nego je ta, ako si kdo išče zaveznikov ravno tam, kjer hočejo ravno nasprotno od tega, kar jaz hočem?! Zato je pravo samoubijalstvo, ako delavske mase pričakujejo, da bodo sedanje nemške skupine povspesevale aspiracije delavskih slojev. Če torej potrebujem zaveznikov, zahtevata logika in pametna taktika, da jih iščem med nasprotniki mojih nasprotnikov!!

Mesto socijalističnih poslancev ne more biti na strani nemških skupin. Slovanska plemena so tista, ki trpe radi sedanjega volilnega reda. Mej slovanskimi skupinami parlamenta morejo zastopniki socijalistov dobiti zaveznikov za borbo za spremembo vsega volilnega sistema. To je prvo. To morejo storiti socijalisti brez škode za svoje specijelno stališče. Saj bo potem, ko bo dosežen ta prvi glavni cilj, vsaki stranki prilika, da bo ob določanju novega volilnega reda varovala svoje posebno stališče!

To jedno pa je neutajljivo, da dosedanja taktika parlamentarne delegacije socijalistične stranke ni odgovarjala ni bitstvu, ni sestavi, ni načelom, ni svrham te stranke!

Politični pregled.

V Trstu, 20. januarja 1903.

O položaju. Za voditelje mladočeške politike se bližajo menda dnevi skrbi, ko jim bo trebalo velike spretnosti in previdnosti za paraliziranje agitacije, ki so jo radikalnejši življi že začeli proti sedanji oficijelni politiki češki!

Kar zaporedoma, dne 18. in 19. t. m., sti prišli dve taki manifestaciji. Dne 18. t. m. so imeli češki agrarci svoj shod v Pragi, na katerem so državni poslanci agrarne struje spuščali najhujše zatožbe proti mladočeškimi poslancem radi tega, ker jih ti poslednji niso podpirali ob zadnji obstrukciji. Drž. poslanec Kubr je izjavil, da je bila zadnja obstrukcija naperjena v prvi vrsti proti centralističnemu sistemu! (To izjavo povdarjamo posebno, ker je aktuvelna ozirom na današnji naš uvodni članek). Posl. Kubr je izjavil tudi: »Mi smo podlegli, ali ne tako, kakor si je to mislila nemška ljud-

— Kaj je sinko? — ga je vprašala mati v skrbi. Oa jej nič ni odgovoril, in starka je, meneča, da je zadremal, na prstih odšla iz sobe. A njegova duša je dalje vstrepčala od silne sinovske ljubezni, ki mu je vroče zaplamtela v vsej notranjosti. In bilo mu je o tem tako blago, tako milo. In zopet se mu je, kakor pri večerji, usiljevala misel, da vapiro te ljubezni in teh občutkov zopet stoji pred jednim pečatom, za katerim se skriva blaženstvo ljudstva. In velko in sijajno se mu je stavilo pred oči tisto sveto čustvo, ki spaja roditelje in rojene, dogledal je daljnje niti tega čustva in govoril je samemu sebi v navdušenju: Oj rod moj — oj rod! — in te besede so mu vzbudile vse stopinje čustev, ki so svojo harmonijo našle v čvrsto probujenem čustvu zvestobe in udanosti do vsega rodu svojega. Gotovo ni v vseh teh desetih letih ni enkrat tako hkratu, tako silno in tako resnično občutil to čustvo, kakor je je občutil sedaj v zvezi ljubenzijo roditeljsko. Vse dosedanje zdelo se mu je kakor gola naučena fraza, a sedaj še le da je postal prav razsvetljen in je iz dna duše občutil čarobno in sveto zvezo, katere ga je

ska stranka; mi smo se umsknili v polni časti. Da se nam ni to omogočilo, bi moral parlament sedeti še sedaj.

Posl. Zazvorka pa je izrekel željo, da bi se češki narodni svet vzbudil iz spanja in je potem vabil na vseslovansko razstavo v Petrograd, rekši: »da bodo videlitam, da na zapadu živi narod milijonov, ki se zaveda svoje pripadnosti k velikim slovanskim rodbini, ki z vsem ognjem bije tisočleten boj proti dednemu sovražniku. To ne more ostati brez uspeha, izlasti sedajne, ko se Avstrija trese v svojih temeljih valed nezadovoljnosti slovanskih narodov.«

Predlog v tem zmyslu je bil soglasno vsprejet.

Tudi poslanec Prašek je, kakor Kubr, izjavil, da prvi namen Čehov je, da zrušijo sedaj centralistični sistem.

Drugi in morda nevarnejši dogodek je prišel voditeljem dosedanja oficijelne češke politike od dosedanjega — lastnega glavnega glasila, od »Narodnih listov«, ki so se osamosvojili od sklepov izvrševalnega odbora mladočeške stranke! To so naznanili v posebnem manifestu do češkega naroda, v katerem naznanjajo tudi skrajni odpor proti namenom Koerberjeve vlade s sedanjo spravno konferenco.

K stvari se povrnemo jutri.

Pomnožitev vojnih stroškov v ogrski zbornici. Na željo neodvisne stranke se v ogrski poslanski zbornici še le v petek prične razprava o vladni predlogi glede pomnožitve kontingenta novincev. Toliko predsedništvo, kolikor neodvisna stranka da predložita k tej predlogi mnogo radikalnih sprememb. Neodvisna stranka je sklenila, da bo ta zakonski načrt pobijala eventualno tudi s tem, da bo razpravo zavlačevala preko termina za redni nabor novincev. Vsled tega sklepa je položaj postal zopet kritičen.

Germanizacija poznanskih Poljakov. V večeršnjih seji pruske poslanske zbornice je govoril tekem proračunske razprave državni kancelar graf Bülow in pojašnjeval postavke, tičooče se Ostmarke (Poznani). Izjavil je, da se je njegov program glede germanizacije Poljakov začel že izvajati in da bo vlada nadaljevala na tem potu, ker je prepričana, da je le na ta način varovana integriteta nemške države.

spajala z milijoni, ki so iste krvi in istega jezika z njegovimi najmilejimi.

Od zunaj pa se je javljala mila noč na deželi. Po cesti so drdrali vozčki in ropot slabih koles je prihajal v sobo, a za njim se je vlačil istotako razločen ali oddaljen — odmev njegovih glasov. In zvenketanje zvončičev žrebet se je veselo in prijetno razlegalo v noči.

Nekje v spodnjem delu dvora, v kuhinji ali v družinski sobi, je zapel petelin — potem je na hodniku nekaj zaropotalo, od česar so petelini in kohoši prestrašeni nezadovoljno zahreščali. Kmalu na to so se oglašili petelini s pristave. A lujanje pa se je glasilo neprestano, sedaj zadovoljno, sedaj jezno in strahljivo. Jeden psov se je drl ravno pod oknom Levove sobe ter je zavijal daljšim zategnenim glasom.

V Levu so vstajali od tega epomini na otroška leta, ko je s strahom poslušal tako javljanje in gibanje noči in ko je morala pestunja k njemu, da mu je preganjala strah še strašnejimi pripovedkami.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Na rojstni zemlji.

Epikal Ksaver-Sándor-Gjalski; prevel M. C.

Ina misla je že davno polunoč, petelini so se že parkrat oglašili tam nekje z dvorišča, ko je v dražbi pala prva beseda za ločitev. No — še je trajalo nekoliko časa, predno so se gostje v resnici dvignili in predno so jih odpustili gostoljubni domačini. Celó še doli na dvorišču, ko so bili vnanji že na vozovih, moral je sluga Jurić prinesti vrč vina in čaše, pak se je že enkrat pile za »dobro lahko noč«. Tudi Lev je bil tu. Hladni jesenski veter je bril hladno ter se igral s sivo brado domačina in gostitelja. Nad njimi se je vspenjalo sijajno zvezdato nebo, na katerem se je tisti veliki Medved že primaknil k zatonu. Po dolinskih se je valila v gostih valovih bela megla.

Noč je bila mirna in bujna in polna vonjave jabolk in hrušek. Lev se je z nekim zadovoljnim skoro otroškim nasmehom v lice

V povspesjevanje germanizacije da so projektirana različna dela med poljskim naseljenjem. V ta namen določi se 24 milijonov mark za pomnožitev železniške mreže na Poznanjskem in vzhodnem Pruskem. Tako postopanje vlade, da nemško prebivalstvo v dotičnih deželah še bolj prepriča o vstrajnosti nemške germanizatorične politike v vzhodnih pokrajinah.

Konservativec grf Limburg je odobral energično vladno politiko in izjavil, da nima nič proti temu, da se v mestu Poznanj zgradi kraljevska palača.

Državni kancelar Bülow govoril je potem tudi o novem carinskem tarifu in izjavil, da bo vlado o sklepanju novih trgovinskih pogodb tudi z dejanji dokazovala, da zna varovati interese poljedelstva.

Državni tajnik za finance je izjavil, da ne bo zadostovalo onih 125 milijonov mark posojila, ki se misli najeti ter da bo treba najeti večje posojilo. Naznanil je, da zaključni račun za minolo leto izkaže 30 milijonov mark.

Člen centra Schädler je ojstro kritiziral državne finance in menil, da trozveza zahteva prevelike žrtve.

Nemški imperijalizem Maurice Lair v Parizu je izdal knjigo pod naslovom »L'imperialisme Allemand« (nemški imperijalizem), v kateri s plastično jasnostjo razklada nemška stremjenja — tisto svetovno gospodstvo, kakor si je misli Viljem II. Avktor opisuje nemški militarizem in nemško birokracijo ter upošteva razmerje med Nemčijo in Avstro-Ogrsko. Bismarck da je vedno povdarjal, da nemški radikali škodujejo nemški stvari se svojo preglasno agitacijo. Pod Badenijem se je raznel furor teutonice. Potem opisuje avktor vsenemško progando, izlasti, kako so avstrijski vsenemci hodili v Nemčijo širit isto s predavanji, a nemška policija je ostajala gluha in slepa. Dalje omenja društva »Alldeutscher Verband«, »Deutscher Verein«, »Deutsche Schulvereine«, »Gustav Adolf Verein«. Ta podpirajo moralno in finančno širjenje nemške ideje v Avstriji. Tudi v parlamentu na Dunaju so Schönerer in družba že jeli vsklikati Hohenzollerncem v pozdrav in roke gori v Nemčiji ploskajo tem vsklikom. Na to pravi avktor: »Vladarji naj le menjavajo obiske. Viljem II. naj le pošilja prestolonaslednika, da vsprejema objeme »očetovskega prijatelja«, ali vendar ne kaže, da bi dunajski dvor še gijil željo po bližanju k ponovnemu prestolu Hohenzollerncev. Ne med vladarji, ampak med narodi se igra odločilna partija«.

Razloživši nemške »hoehziele« vprašuje avktor: »Ali ne toži cesar Viljem sedaj pa sedaj, da mu krasna vojska rjavi, da ista potrebuje ravno boja, kakor lokomotive dranja, ker sicer postajajo staro železo...?« Nemški častniki pa tolmačijo po svoje, kar smatrajo za skrivne misli svojega mojstra. Polkovnik Bernhardt, ki je načelnik zgodovinskega oddelka v velikem generalnem štabu, je rekel na nekem predvanju o elementih modernega vojevanja: »Mi bomo morali sprevideti, da nemška država še ni dosegla meje možnega razširjenja svoje moči, da nje zgodovinska misija še ni dovršena, da ta misija sestoji v tem, da bo ona jedro, okolo katerega se bodo razvijali raztrešeni sestavni deli nemškega plemena, da razširi krog svojega vplivanja da istega spravi v soglasje s političkimi mejami, da zagotovi nemštvu tisto mesto, ki mu pripada na vsej zemlji! Poleg častnikov, hlepečih po povišanju, profesorjev, ki so osiveli od proučevanju starih listin, šovinistiških dijakov, se zbirajo okolo cesarjeve osebe cela tolpa ne zmerno častihlepih politikov.

Ali niso poučni ti citati? Seveda so poučni za one, ki znajo in hočejo slušati. Avstrijskih diplomatov pa ni smeti iskati v tej vrsti ljudi.

Iz francozke zbornice. Francozka komora imela je včeraj o pričetku proračunske razprave burno sejo. Bivši zbornični predsednik in sedaj člen opozicije, Dechanel, imel je znamenit govor, s katerim je po štiriletnem predsedništvu imel svoj prvi nastop o povrnitvi v parlamentarno borbo.

Njegov govor je bil v glavnem usmerjen proti novemu zborničnemu podpredsedniku, socialistu Jaurèsu. Povdarjal je posebno narodni princip in dejal, da se o Alzaciji in Lotaringiji ne sme nikoli govoriti, a da se mora vedno o tem misliti in obsojati

internacijonalno politiko. Izjavil je nadeje, da je možno braniti republiko in boriti se proti klerikalizmu, tudi ako se ne odpeve narodni ideji.

Dechanelov govor sta burno odobraval centrum in desnica, medtem ko je strajna levica protestirala in z mejklici večkrat segala govorniku v besedo. Sodi se, da je Dechanel mož bodočnosti, ako prideta centrum in desnica na vlado. Načelnika opozicije Ribot in Méline sta govorniku častitala.

Tržaške vesti.

Dogodki v Riečanjih. Včeraj smo poročali o nastopu obožene državne oblasti v Riečanjih minole nedelje. Nočemo delati krivice c. k. uradnikom in organom, ker vemo, da niso postopali iz lastne inicijative, ampak na zahtevanje prečastitega škofijskega ordinarijeta v Trstu. To dokazuje uradni ukaz, ki ga je gospod namestništveni svetovalec Schaffenhauer-Neys osebno uročil gospodu dru. Požarju, katerega je bil našel v postelji radi telesne indispozicije.

Ta ukaz se glasi tako-le:
»N°. 13/Pr.

Preč. gospodu
Dru. Antonu Požar
kaplan-u

Riečanje.

Ker ne ste zadostili naročilu preč. škofijskega ordinarijata v Trstu, s katerim se vam je ukazalo predajo cerkev Riečanje in Log in kaplanijskega urada in poslopja v Riečanjih, obrnil se je preč. škofijski ordinarijat na c. k. namestništvo v Trstu se zahtevo, da se postopa proti vam v zmislu § 27 postave od 7. maja 1874 drž. zak. št. 50.

C. k. namestništvo mi je izročilo se svojim odlokom od 16. t. m. št. 160/Pr. to zahtevo za daljne uradovanje.

Ukažem vam torej, da mi takoj izročite obe goriomenjeni cerkvi (Riečanje in Log) in kaplanijski urad; ker v nasprotnem slučaju bodem takoj prisilno izpeljal.

Ob enem naročam vam, da v teku treh (3) dni od danes naprej izpraznite kaplanijsko stanovanje, ker drugače bodem tudi izpraznitev prisilno izvršil.

Proti temu odloku je vam prost utok, ki pa nima odločive moči na c. k. namestništvo v dobi 14 dni potom c. k. glavarstva v Kopru.

C. k. okrajno glavarstvo.
Koper, 18. januarja 1903.

C. k. nam. svetovalec
L. S. Schaffenhauer l. r.

Ko je g. dr. Požar prečital ta ukaz, je izjavil, da on ne more izročiti cerkv, ker se iste ne nahajajo v njegovi oblasti. Cerkev enega premoženja da ni imel nikdar v opravljanju, ga tudi ne more izročiti! Kaplanijski urad pa je pripravljen takoj predati. Seliti se je začel že minoli teden iz stanovanja in bo skušal, da tudi v tem zadovolji ukazu.

Na to je sledilo predajanje kaplanijskega urada.

Po dovršenem opravilu, ki se je vršilo v lepem miru in soglasju, je povabil dr. Požar člene komisije na čašo vina, kar pa so gospodje prijazno odklonili.

Tako nam poroča nadalje naš včerajšnji poročevalec, ki je naglici zbral dogodke, kolikor je mogel, in ki si je pri gospodu vaškemu županu izprosil prepis gornjega ukaza.

Temu poročilu dostavljamo, da je krožil včeraj po Trstu glas, da je bil v nedeljo in v ponedeljek konsigniran bataljon vojakov zaradi dogodkov v Riečanjih.

Cerkev v Riečanjih stražijo po noči in po dnevu štirje orožniki, ono v Logu pa dva.

Narod je popolnoma miren in gleda veselo v boljše — bližnje bodočnost!

C. k. enakopravnost. Zadnji »Osservatore« prinaša neki »Avviso d'asta«, v katerem koperski finančni nadzornik razpisuje oddajo nekega dela.

Malo nižje, v isti koloni, je drugi »Avviso d'asta«, v katerem predsedništvo tržaške deželne sodnije razpisuje neko delo. V prvem in drugem slučaju bi bilo pričakovati, da c. k. oblastva objavijo take stvari v obeh deželnih jezikih, kar se — v zmislu sedaj veljavne c. k. enakopravnosti — danes ne dogaja.

Za »Povir, ki je občina na Krasu in kjer ni ne duba ne sluba po kakem Nemeu, rabijo na prvem mestu — nemščino, za Trst in Koper, kjer je tudi slovenski jezik deželni jezik, se pa opuša nepotrebna nemščina, ali žnjo ob enem tudi slovensčina! Živela c. k. enakopravnost!

Nepotrebno! Da si nam pravijo doseadanje skušnje, da je vse naše pisarenje v tem pogledu bob v steno — vendar ne moremo molčati, ker je tako postopanje naših oblasti ne le v veliko breme za žepo ubozege kmeta, ampak tudi nezmislno in brez vsake koristi.

Tržaško više deželno sodišče objavlja v uradnem listu, da je c. k. okrajno sodišče v Sežani dovršilo načrte za dopolnenje zemljiške knjige povirske davčne občine. Logično in naravno bi bilo, da bi se taka stvar, zadevajoča čisto slovensko občino, objavljala le v slovenskem jeziku in v listu, katerega to slovensko ljudstvo res čita! To bi res imelo pomen in bi popolnoma zadostovalo. Da se pa take stvari objavljajo v listu, katerega mej našim ljudstvom ne čita živ krst, in vrhu tega še na prvem mestu v nemškem jeziku, katerega tudi ne umeje prebivalstvo, to se vidi nam in se mora videti vsakemu človeku povsem nepotrebno tratenje denarja in časa! Take birokratične nezmislnosti bi se morale že enkrat opustiti! To je, opustiti bi se moralo to vedno vsiljevanje onega jezika, katerega v nas — in to osobito v kmečkih občinah — čisto nič ne potrebujemo!

Pustite, gospodla, naj se za »državni jezik« potegujejo Schönerer in kompanija, ki nimajo boljšega posla! Državni organi pa naj ne nalgajo revnim občinam nepotrebnih stroškov! In govorijo naj z ljudstvom tako, da jih bo ljudstvo moglo čuti in umeti!

Postopanje c. k. uradnikov. Dne 2. t. m. smo objavili v našem listu pod gornjim naslovom notico, podpisano po gosp. Kodriču Vekoslavcu.

V omenjeni notici je bilo govora o nekem finančnem uradniku, ki je dne 30. decembra v skladišču južne železnice, oddelk A., žalil gospoda Kodriča. Gosp. Kodrič ni do danes prejel še nikakega obvestila o kakem postopanju proti omenjenemu, zato nas prosi, da povemo še, da se dotični praktikant (in ne uradnik) izgovarja s tem, da je gosp. Kodrič nastopal — nedostojno proti gosp. praktikantu, in ne narobe.

Gospod Kodrič odločno zahteva, naj se ga zasliši v stvari in naj se mu da primerano zadoščenje, drugače ukrene druge korake.

Koncert gospe Podgornik Tolomei. Kakor smo že pred več dnevi objavili, vršil se bo jutri ob 8. uri zvečer v dvorani društva Schiller (via del Teatro 6) koncert, katerega priredi odlična pijanistinja, gospa Lucilla Podgornik-Tolomei z Dunaja. Na koncertu bo sodelovala tudi tukajšnja vijolinistinja, gospa Matilde Kassegger-Neuffer. Priporočamo slovenskemu občinstvu, da se mnogoštevilno udeleži tega koncerta, ako želi naslajati se ob res umetniškem igranju.

Vstopnina 2 kroni; sedeži v dvorani do 7. vrste po 2 K, ostali po 1 K. — Sedeži na galeriji so prosti.

Koncert zagrebških tamburašev. V veliki dvorani restavracije »Alla Stazione« na trgu pred kolodvorom vršil se bo danes zvečer koncert izvrstne zagrebške tamburaške družbe. Družba nastopa v hrvatskih narodnih nošah. Začetek ob 8 uri zvečer. Vstopnina 60 stot. Tržaškim Slovanom bratsko tamburaško družbo najtopleje priporočamo.

Naši vojaki pripravljani za odhod? V »Slovenec« čitamo: Po Ljubljani so se včeraj širile vesti, da je pri 3. vojnem koru vse pripravljeno, da takoj kakor dobi poziv, odide v Makedonijo. Mej tukajšnjim vojaštvom se o mobilizaciji, kakor se zatrjuje, še nič ne ve — zadeva je torej skoro gotovo samo še v rokah višjih krogov, ako je sploh kaj na stvari. Z druge strani se nam poroča, da je 3. vojni kor v slučaju, da Avstrija res poseže v razmere v Makedoniji, določen, da brani mejo proti Italiji.

Bruttura! Pišejo nam: Prihajam sicer pozno, ali, ker sem stvar doznal šele včeraj, nisem mogel prej sporočiti o najnovejšem laškem junaštvu. 21-letni Anton Toroš je že več časa odvažal zemljo, izkopano na prostoru na oglu ulice Valdirivo in S. Lazaro. Ob zadnjem deževnem vremenu je bil celo sam on, ki je v velikem blatu vztrajal na odvažanju. Minoli četrtek ob 4. uri popoldne pa je prišel k njemu delovodja — nek mlečozobi Emilio — in mu je rekel, da ga več ne potrebuje, ker, da ima —

premajhen koš! Dokler je bilo vreme slabo, je bil Torošev koš dober — sedaj pa, ko je nastopilo lepo vreme, je postal koš kar čez noč premajhen!

Toroš, užaljen vsled takega postopanja omenjenega »delovodje«, je protestiral in zahteval, naj ga pušča delati še nadalje.

Lahonček Emilio ga je začel siloma odrivati, čemur se je Toroš ustavljal, ali skoro pasivno. Le na lahko je odrival napadalec od sebe. Kar naenkrat pa mu je »junak« Emilio, z avratno pripeljal eno s kamenom po zobeh in mu izbil tri zobe!!! Revni Toroš je telebnil na tla, od koder so ga tam delujoči delavci prenesli na zdravniško postajo, nahajajočo se v bližini. Junaka z »narodnim orožjem« je redarstvo aretiralo, ranjeni je pa še danes ves zavezan in ostane pokvarjen za vse življenje.

Emil je bil malo časa pod ključem, kajti sedaj je že zopet na »delu«!

To je sicer srednje težka poškodba, za katero bo ta junak moral odgovarjati pred sodnijo, ali kaj bi storili lahoni, ako bi kak Slovenec le deseti del tega storil kakemu Lahu?! To bi bilo krika in bi »onorevole« Hortis takoj podal interpelacijo o narodnem orožju — o kameni!

Mi pa ne bomo upili, ker zaupamo vestnosti sodnikov, kateri imajo nalogo poučiti »junaka« s kamenom: česa človek ne sme rabiti — a tudi ne rabi, če je olikan in civilizovan. Čudno pa je res, da ravno sinovi »latinske civilizacije« tako pogosto potrebujejo takega pouka!

Shod težakov iz svobodne luke. V nedeljo so imeli težaki, ki so v službi v svobodni luki, v neki dvorani ljudske šole v ulici Nuova, shod, na katerem se je izvolil odbor, ki ima napraviti potrebne korake za ustanovitev društva domačih delavcev, ki so v službi v svobodni luki. Shod je bil mnogoštevilno obiskan. Predsednik shoda Richard Arnerrysch je pojašnjeval potrebo ustanovitve društva samo za delavce domačine. Društvo bo naloga, da brani domačine pred konkurenco tujecev. Govornik je povdarjal, kako da je socialistična stranka odklonila poziv, da bi delavce-domačine branila pred tujimi delavci, kako da stoje voditelji socializma pod upljivom kamoristov in pod upljivom židovskega kapitala, ki ima dandanašnji vso socialistično stranko v svojih rokah. Socialističnim voditeljem je govornik naravnost očital, da so prodani židovskemu kapitalizmu.

Ko je govorilo še nekaj govornikov, so zborovalci vspreli sledečo resolucijo, katero je predlagal Viktor Cattin: »Tržaški težaki najodločneje protestirajo proti nazovsocialističnemu časopisju, ki se prostituira židovskemu kapitalu.

Zavarovalnica za govejo živino na Opčinah je imela v nedeljo popolnne svoj občni zbor v gostilni konsumnega društva. Zborovanje je otvoril gosp. predsednik F. Ferluga s kratkim ali jednatim nagovorom do zborovalcev, katerih je bilo toliko, da niso vsi našli prostora v veliki sobani. Pozivljal je zborovalce, naj se strogo drže določenega dnevnega reda ter naj se vsikdar združujejo na skupno delovanje temu društvu v prid. Dovoršivi svoj govor je predsednik podalil besedo društvenemu tajaiku g. I. Hrovatinu, ki je poročal o društvenem delovanju. Iz tega je razvidno, da je imela zavarovalnica v minolem letu sto in devet (109) slučajev bolezni. V 101 slučaju je živina ozdravila, poginilo je torej 8 glav. Živinozdravnik je bil pozvan 37-krat. Sporov je bilo poravnanih v 67 slučajih. — Iz teh podatkov je očevidna velika potreba tega društva.

Blagajnik g. Just. Hrovatin je priobčil, da je bilo 2664 K 64 stot. dohodkov in 2222 K stroškov. Prebitek znaša torej 442 K 64 stotina.

Na to je sledila volitev novega odbora. Izvoljeni so bili: Ferdinand Ferluga predsednikom, Jakob Hrovatin tajnikom, Just Hrovatin blagajnikom, Karol Malalan, Ivan Vremeo, Anton Danov, Ivan Marija Sosič, Andrej Sosič, Miha Ban, Matija Čebule, Andrej Vidav, odborniki, Ivan Škerlavaj ml., Anton Valentič in Ivan Marija Vremeo pregledovalci računov.

Ob točki »razni nasveti« so posegli razni udje v razpravo s pripombami društvu na korist. Ob 6. uri zvečer je predsednik Ferluga zaključil zborovanje, ki se je izvršilo v splošno zadovoljnost zborovalcev.

Ples poštnih uslužbencev, ki se je v soboto zvečer vršil v gledališču »Goldoni«

(»Armonia«), je bil jako dobro obiskan. Vsa agitacija izvestnega laškega časopisja proti temu plesu ni torej prav nič izdala, marveč je nehoté pripomogla k še sijajnejšemu vsepu. Sploh pa so bili slovenski plakati, kateri so se, poleg laških in nemških, za ta ples prilipili na ulične vogale dotičnim irredentističnim listom le v pretvezo, da so mogli agitirati proti temu plesu, ki bi irredentistično gospodo, ako bi bila zašla istega večera v okusno okrašeno gledališče, spominjal na to, da je Trst še vedno v Avstriji. To, to, je irredentistično gospodo bodlo v oči, ne pa slovenski lepaki.

Kakor lani, tako je tudi letos udeležba na tem plesu sestajala po ogromni večini iz slovenskega občinstva, kar naj bi poštni uslužbeni in sploh prireditelji tega plesa upoštevali tudi prihodnje leto, da bi se zopet ne dali brez potrebe begati po raznih »Gazzettinih« in »Independentih«. Pristašev teh dveh listov ne bodo poštni uslužbeni nikoli videli, pa tudi če napravijo lepake v sami laški trikolori.

Kakor že rečeno, bil je torej ta ples jako dobro obiskan; vodila sta ga poštna uradnika gospoda Gherz in pl. Struppi.

V lozah je bilo več višjih poštnih uradnikov in med njimi tudi poštni ravnatelj, gospod dvorni svetnik Felicetti. Potem so bili tudi zastopniki družih državnih uradov in več domobranskih častnikov, njim na čelu polkovnik Zabel. Med kotiljonom došlo so v plesno dvorano sani, predstavljajoče poštni voz. Na saneh je bilo več deklet, ki so meale po dvorani snežene kepe iz papirja. Ko so se sani ustavile, izustil je sinček brzojavnega uslužbenca Grudna lep nagovor na poštne ravnatelja.

Nezgodna na električnem tramvaju. Danes popoldne nekoliko pred 1. uro se je pred cerkvijo sv. Antona novega dogodila nezgoda, ki bi bila mogla imeti resnih posledic. Voz električne železnice se je začel pomikati od postajališča pred cerkvijo sv. Antona novega po cesti proti Corsu. V isti hip pa je prišel neki prazen dolg voz za seno — bržkone je bil kje s Pivke — ravno na ogel kavarne »Stella polara«. Konji, nevajeni železnici, so se v hipu splašili, in zakrenili takr, da je voz zadel v kandelaber poleg lekarne s tako silo, da ga je kar porušil in je škoda precejšnja.

Kmet — ne bodi len je pognal svoja konjiča in hajd po ulici proti vojašnici. Ker ni bilo blizo nobenega redarja, bi se bil kmetu beg tudi posrečil, da ni neki gospod od daleč kričal in dajal znamenje redarjem, naj zaustavijo kmeta. A da ste videli prizor ki se je razvil sedaj, ko so navzoče delavke, največ takozvane šesolote, začele na znani tržaški način dajati duška svoji nevolji proti dotičnemu gospodu. Navzočemu redarju so kričale, da kmet je nedolžen, da one so pripravljene pričati, nad laškega gospoda pa so vanje najščeje epitelete kolikor jih zamore tržaški dialekt. Ime novale so ga ovađuha in špijona in so menile: Če bi se vozil kak gospod, ne bi bil kazal za njim, a ker je siromak kmet, pa kliče policijo proti njemu.

Kmet je moral z redarjem na policijo. Kaj se je dalje zgodilo žnim, ne vemo.

Spoznan utopljenec. Oni utopljenec, katerega so našli v morju pred javnimi skladišči v soboto po noči, je 38 letnikovač Ivan Husso, ki je stanoval na trgu Barbacan št. 3. Husso je gotovo po nesreči padel v morje, ker osebe, ki so ga poznale, izključujejo, da bi se bil umoril sam.

Okrajna bolniška blagajna. V minolem tednu je bilo naznanjenih 847 slučajev bolezni. Od teh je bilo 1806 oseb spoznanjih zdravih, tako jih je še 672 v podpori. Med te je šteti 186 bolnikov, kateri spadajo zavarovalnici proti neugodam. Konstatiranih je bilo 207 prestopkov zdravniških odredob. Podpore v minolem tednu je bilo izplačane 19.260-92 K.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 21. jan. ob 10. uri popoldne se bodo vsi sredstva tuk. c. kr. okrajnega sodišča za vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Stadion št. 1, ogledalo in omivalnik; v ulici S. Mauriziano št. 10, hišna oprava; v ulici Luigi Galvani št. 1, hišna oprava; v ulici S. Marco št. 25, hišna oprava; na Korzu št. 11, omara in dva klopa; v ulici Squero Nuovo št. 13, železna blagajna, klop in razno.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 1-9, ob 2. uri popoldne 3 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 715-5.

— Danes plima ob 4 — predp. in ob 4-22 pop.; oseka ob 11.13 popoldne in ob 9-12 popoldne.

Društvene vesti.

Občni zbor »Gospodarskega društva« v Šklednju. Dodatno k včerajšnjemu oglašju, v katerem se sklicuje redni občni zbor »Gospodarskega društva v Šklednju«, opominjamo, da je po pomoti izostala sledeča Opomba: Ako ne bi bil občni zbor sklepčen od 9. uri zjutraj, vršil se bo istega dne (t. j. 1. febr.) ob 10. uri zjutraj istotam drugi občni zbor, ki bo sklepal ne glede na število udeležencev.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Sleparija v kreditni banki na Reki.** Z ozirom na našo včerajšjo tuzadevno notico nam je danes še dodat, da so dečka Kavčiča, ki je dvignil denar v kreditni banki, takoj izpustili na svobodo, dočim so lastnika informacijske pisarne Troha in vodjo pisarne Lenharda obdržali v zaporih. Izkazalo se je, da je bil dečko Kaučič samo orodje prvih dveh.

× **V zmislu zistema!** Avstro-ogerska banka na Dunaju ima v Spljetu svojo podružnico. Da si je prebivalstvo dežele in mesta po ogromni večini slovansko, je uprava podružnice priredila napis v nemškem in italijanskem jeziku!!! Hrvatski jezik je torej popolnoma prezrla! Ker je dovolila kakim 15000 prebivalcem italijanske narodnosti in celo Nemcem, katerih niti ni v deželi, je odrekla 500000 prebivalcev slovanske narodnosti. Kaj takega je res mogoče le ob zistemu, ki vlada v naši Avstriji!

Ni čudo, da je tako postopanje do skrajnosti ogorčilo trgovski svet in vse prebivalstvo! Poslanec Borčić, spljetska občina in trgovska in obrtna zbornica so odposlali brzjoaven protest na guvernerja banke — Poljaka B. linskega. Le-ta je odgovoril brzjojavno, da je ukrenjeno potrebno, da podružnica dobi hrvatski napis.

To je lepo in prav. Ali fakt ostaja vendar, ki je potrjen tudi v tem slučaju, da slovansko prebivalstvo ne dobiva ni mrvice najnaravnega prava, ako ne zahteva tega. Kar je umevno že samo ob sebi, mu dajajo še le po energičnih protestih.

Tako je z enakopravnostjo v naši državi!

Vesti iz Kranjske.

* **Zveza mlekarških zadrug.** Osnovni občni zbor zveze kranjskih mlekarških zadrug se je vršil v Logatecu dne 18. t. m. Udeležba je bila z ozirom na število mlekarja ogromna. Zastopane so bile skoro vse notranjske mlekarne in nekaj gorenjskih in dolenskih, kakor tudi posamični interesi in po-piratelji mlekarstva. V tri ure trajajoči seji je bilo stavljenih veliko važnih predlogov. Zveza začne v kratkem delovati. Načelnikom je bil izvoljen g. Fran Majdič (Logatec). Zveza ima svoj sedež v Logatecu.

* **Ta dva pa sta se izkazala veliko dušna!** Dva gospoda sta se vozila na sankah iz Jarš v Domžale. Kakih 100 metrov od Domžal sta dohitela neko ženico, ki je hodila po cesti. Ker konj ni imel zvonca, ženica ni slišala sank. Konj jo je podrl na tla s tako silo, da se je poškodovala na glavi in desnih roki. Ženica je bila tako prestrašena, da niti vstati ni mogla takoj. Za dobljene poškodbe in prestani strah sta jo gospoda velikodušno odškodovala z — 20 stotinkami, čitaj in izgovori: dvajsetimi stotinkami!!

* **Bolezni mej vojaki.** V topničarski vojašnici v Ljubljani je zopet legar pri isti bateriji, pri kateri se je opetovano pojavil. Sedaj se je pojavil legar kljub temu, da so se vojaki nastanili v neokuženem delu poslopja. — Mej bramboveci v bivši cukrarni vlada škrlatica.

Razne vesti.

Tifus v Oseku še noče objenjati. Dosedaj je umrlo 6 oseb, ležalo pa jih je minole soboto 80, kar je vsakako jako veliko za tako malo mesto.

Smrt na propovednici. Te dni se je dogodil v zborai cerkvi v Valenciji v Španiji redek slučaj. Po službi božji je stopil na propovednico jezuit O. Planas, da bi imel slavnostno propoved. Začel je sklicujé se na pomoč Matere božje in je pokleknil, da bi od-

molil kratko molitev. Prešle so tri, štiri, pet minut, ali propovednik se le ni dvignil, da bi nadaljeval propoved. Radi tega se mu je približalo več navzočih, da bi videli, kaj mu je. Poklicali so ga, stresali so ga... ali za-stonj — jezuit je bil mrtev. Zadel ga je kap.

Konsum tobaka. Je-li tobak zdravju škodljiv? Mnenja so različna. Tobak ni toliko škodljiv kakor alkohol. Ali na vsaki način ne deluje dobro. Suši grlo, kvari zobe, vzbujaja žejo, kajti narodi, ki največ pijejo, tudi največ kadijo. V mali Nizozemski se kadi več, nego v kateri drugi evropski državi.

Žganje ga je ubilo. V Jelenju so včeraj zjutraj nekega 20 letnega Alojzija Škarona našli v postelji mrtvega. Prejšnji večer je pil žganje kakor vodo in prišel je domov pijan kakor čep. Legel je v posteljo in se ni dvignil več. Sodijo, da ga je od preobilo užitega alkohola zadela kap.

Obsojena učiteljica. Minole sobote se je na okrajni oblasti na Sušaku vršila razprava proti gospici Jelki Šgoti, bivši učiteljici v Grobnici, ker je ne lavno temu z bičem udarila grobniškega župnika Mroslava Babiča in ga tako žalila na njegovi svečeniški časti. Napadalka je bila obsojena na 14 dni zapora, spremljivega v globo, in v poplačanje stroškov pravde.

Bogataši na Pruskem. Glasom neke statistike davkoplačevalcev na Pruskem, je bilo tamkaj v minolem letu 2762 oseb, ki so obdržane za letni dohodek, znašajoči več nego 100.000 mark. Med temi osebami jih je 60, ki imajo več nego milijon mark dohodkov na leto. Največi davkoplačevalec je vsakako Krupp v Essenu, ki ima preko 20 milijonov mark letnih dohodkov.

Pa obstrukcij. Iz dunajskih listov posnemamo, da je v državni zbornici sedaj več rok na delu, da izbrisejo sledi, ki jih je ostavila zadnja znamenita in čez dve noči razgorena seja. Mizarji popravljajo pokrove pultov, ki so zastopnikom rabili v obstrukcijske svrhe. Ne vemo ps, ali smemo verjeti »Neue Freie Presse«, ki trdi, da so bili češki radikaleci tako previdni, da so prizanašali svojim pultom in so raje razbijali — sosedaje! Tako da sti mizi poslancev dra. Herolda in Könega postali žrtve češko-radikalne obstrukcije. Ti so mizarji že spravili v red. (Začelno pa je vsakako, da mora roka priprostega delavca korigirati delo zastopnikov.) Povsodi po zbornici perejo, pospravljajo, pometajo, kajti od četrtka pa do nedelje se to delo ni moglo opravljati.

Zbornična dvorana vsprejme torej gospode zastopnike jutri zopet kakor lepa odičena nevesta.

Demonstracija delavcev v Pragi. Iz Prage javljajo: V nedeljo so imeli delavci mnogoštevilno obiskan shod, na katerem so razpravljali o krizi, v kateri se nahaja industrija izdelovanja strojev. Po shodu so voditelji izdali parolo, naj gredo na ulico demonstrirati proti pomanjkanju dela. Pevaje »pesem dela« je kakih 2000 delavcev odšlo na »Pr.kope«, kjer je bil ravno »corso«. Med sprehajaleci je bil tudi nadvojvoda Fran Karl. Delavci so hodili po ulici gori in doli, so pevali rečeno pesem ter vsklikali: »Dajte nam dela!«

Demonstracija je minola, ne da bi se bil motil mir in red.

Brzjoavna poročila

Nemški prestolonaslednik v Petrogradu.

PETROGRAD 20. (B.) Danes se je vršilo blagoslovljenje vode pred Jordanovim portalom v zimski palači. Po slovesnosti je bil gala-zajutek pri carju. Prestolonaslednik je izročil carju novo vojno ladijo nemške mornarice »Braunschweig«, kakor dar cesarja Viljela. Ob 12. uri po noči odputuje nemški prestolonaslednik v spremstvu velikega kneza prestolonaslednika v Novgorod na ogledovanje pešpolka Viborg, čegar šef je nemški cesar.

Akelja proti Venezueli.

PARIZ 20. (B.) Pisarna Havas javlja iz Caracasa: Posojilo Castra v znesku 2,500 000 bolivarjev je popolnoma podpisano od venezuelanskih in inozemskih trgovcev, iz česar je sklepati, da je revolucija Madosa popolnoma ponesrečila.

Dogodki v Maroku.

LONDON 19. (B.) Reuterjeva pisarna javlja iz Tangerja: Važnost praske pri Fesu se pretiruje. Glave šestih umorjenih sovražnikov so v triumfu prinesli v Fes in jih

tam razstavili javno na ogled. Dva ujetaika so privezali za noge na konja ter ju tako vlačili po ulicah.

PARIZ 20. (B.) Dopisnik »Agence Havas« piše iz Tangerja, da je večina poročil v španskih in angleških listih o položaju v Maroku pretirana. Dopisnik je potoval se svojo rodbino brez eskorte v Tanger, kamor je došel v petek. Tedaj je bilo položeno normalno. Nič posebnega se ni dogodilo.

Nemiri o iztirjevanju davkov.

MADRID 19. (B.) Valed iztirjevanja davkov so v Avdsjaru navstali nemiri. Množica je obmetavala orožnike s kamenjem, vsled česar so poslednji streljali in ranili več oseb.

V SOBOTO

je izšel šaljivi in nagajivi

„Škrat“,

ki prinaša mnogo zanimivega berila in lepe slike.

Dobivalo se ga bo po 10 stotink po sledečih tobakarnah.

Trst:

Raunacher, ul. Poste nuove (zraven tisk. »Edinost«).
Stanič Stefan, ul. Molin piccolo 8.
Lavrenčič Mihael, trg pred vojašnico.
Martini, ul. Belvedere št. 21.
Kersten Ivanka, ul. Stadion št. 1.
Pipan Emilija, ul. Ponte della Fabbra.
Babič Stefan, ul. Sette Fontane 12.
Kratznik Anton, ul. del Rivo 30.
Bruni Edvard, Piazzetta S. Lucia.
Afrič Mate, Campo Marzo 2.

Barkovlje:

Tobakarna v »Narodnem domu«.

Škedenj:

Andrej Šancin-Drežjač.

Sv. Ivan:

Skapin & Pirich.

Rojan:

Antonija vd. Kramar (pri cerkvi).

Bošket:

Podboj Benjamin.

Sv. Andrej:

Tobakarna na kolodvoru sv. Andreja.

Opčine:

Josip Danev, hšt. 204.

Naročnina za vse leto 6 K, za pol leta 3 K in za četrt leta 1.50 K.

„Škrat“ bo izhajal sako soboto popoldne.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

— T R S T —

TOVARNA: Via Tean, vogal
Via Limitosa

ZALOGE: Piazza Rosario št. 2 (solsko poslopje)
In Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Veliki izbor: tapetarij, srecal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Gene brez konkurence.
LUSTROVANI ČERIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva

dobro poznane
tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, moderní sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Užgani znak na zamašku

v varstvo
proti
ponarejanju

MATTONIJA
Giesshübler
Sauerbrunn.

GOSPODARSKO DRUŠTVO
vknjižena zadruga z neomejeno zavezo
na Frdeniči poleg Sv. Ivana pri Trstu.

VABILO
na

redni občni zbor,

ki se bo vršil

dne 1. februarja t. l.

ob 10. uri predp. v društv. prostorih (hšt. 460)

sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika;
2. Poročilo tajnika;
3. Poročilo blagajnika;
4. Odobrenje letnega računa;
5. Sprememba pravil;
6. Volitev novega odbora;
7. Razni nasveti in predlogi.

Odbor.

Konsumno društvo v Lonjerju
registrovana zadruga z omejenim poročtom.

VABILO
na

redni občni zbor,

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 1. februarja t. l.

ob 10. uri predp. v društvenih prostorih

sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika;
2. Poročilo tajnika;
3. Poročilo blagajnika;
4. Odobrenje letnega računa;
5. Sprememba pravil;
6. Volitev novega odbora;
7. Razni nasveti in predlogi.

Odbor.

Restaurant „ALLA STAZIONE“ danes v torek 20. januarja koncert

Hrvatskega
tamburaškega društva
v narodni noši.

Začetek ob 8. uri.
Ustupnina 30 nvč.
K obilni udeležbi vabi
Josip Jaklič, restavrater.

„Edinost“

se prodaja

razven v že znanih tobakarnah
v mestu in okolici tudi pri

Josipu Danev
na Opčinah 204

na kolodvoru sv. Andreja
in
Benjaminu Podboj
na Verdeli št. 170 (Bošket).

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

prporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali popravne, katere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo prporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi: v mislu gesla: **Svoji k svojim!**

Jaz popravljam

sedaj le z večkratno odlikovanim, v mnogih dekliskih
folah vpeljanem in od mnogih ženskih društev pr-
poročenem

avtom. stroju za popravljanje in pletenje

„Rapid“

kajti delanje tem strojem je igrača ter se zamore vse v hiši
potrebne popravne ra negovinah, perilu itd., katero je več ali manj po-
kvarjeno izvršiti ne le hitro temveč tudi okusno in novemu
jednako. Vsak žokki otrok zamore delati s tem popolnoma samostoj-
nim strojem (trikak del šivalnega stroja) takoj in brez ovire. — Cena
stroja le K 4.—, ako se denar predplača K. 4.40 franko; po poštnem
povzetju K 4.40, pošilja tvrdka

I. Schüller, Dunaj II., Kurzbauergasse 4.

TRGANJE v rokah in nogah preneha vsa- komu v treh dneh ako se po- služi antirheuminega mazila. Cena stekleniči s točnim navodilom in s poštnino, ako se denar naprej pošlje, gl. 1.20.	KAŠELJ preneha ako se uporabi steklenico trpotčevega soka in franco- skega čaja. Cena s poštnino ako se denar naprej pošlje gl. 1.40. Pri zasta- relih bolečinah treba nadaljne triske.
Želodčne bolezni, težka prebavljanja pri po- manjkanju teka, koncanju, rezaviči in bruhanju grče in prenapeti želodec. zasliženje, nsvaI krvi v glavi, črvesne bolezni zdravi	
ŽIVOTNI BALZAM „SALVATOR“ On čisti kri ter je najbolje zdravilo za notranje in vranje bolezni. Cena cnotu 12 stekleničic 2 gl. 50 nvč., 24 stekleničic 4 gl. 50 nvč., s poštnino, ako se denar naprej pošlje lekarni	
„SALVATOR“ v Varaždinu (Hrvatsko)	
LILIANOVA POMADA in druge kožne nečistoče, od- mač za očiščene in vsakovrstne rane, kjo preneha vseh vrst ozlebi- n. Kame se hitro odlepi pot- n. Kame se hitro odlepi pot- Cena ločiča s pripadajočo in s poštnino, ako se denar naprej pošlje, gl. 0.51	

Rudolf Aleks Varbinek zaloga glasovirjev

najboljših tu- in inozemskih tovarn

Borzni trg št. 2 II. nadstropje

(nasproti sladčičarne Urbanis).

Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnjemu plačilu, kakor
tudi na obroke,
Konkurenčne cene.

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev
tapecij vseh vrst, ročnih kovčkov in
velikih kovčkov vseh vrst po načrtih
železnice. Naročbe sprejema za kompletne
sobe toli v mestu koli za odpošiljanje
po železnici ali morju.

Spoštovane slovenske gospodinje

Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Methodijevo

cikorijo.

Naznanilo in prporočilo.

Častim si naznanjati slavnemu ob-
činstvu da je

prodajalnica jestvin

v ulici delle Legna št. 6

kojo sem več let vodil, prešla v mojo
popolno last.

Prodajalnica je dobro založena z
vedno zvežim in raznovrstnim blagom.
Prodajam testenine iz tovarne ZNIDER-
ŠIČ & VALENČIČ v Il. Bistrici, Ciril
Metodovo kavino primes in Ciril Me-
todovo sladno kavo kakor tudi narodne
užigalice.

Nadejam se, da me boe slavno ob-
činstvo blagovolilo tudi za naprej po-
čuščati z obilnimi obiski, belezi udani

Josip Luin.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da
sem odprl

gostilno

v ul. Belvedere št. 23 B.

Točil bom izvrstna in pristna vina,
in sicer *dalmatinsko vino po 32
nvč., istrski refošk po 36 nvč.,
belo vipavsko po 40 nvč.*

Kuhinja bo vedno preskrbljena z do-
brimi jedili.

Priporočam se za obilen obisk
Fran Valetič.

Hiša na prodaj.

Primerna hiša na lepem kraju v
bližini Sv. Justa je takoj na prodaj.
Poblize se izve v naši tiskarni, ulica
Carintia št. 12.

Hiša na prodaj

ali razna stanovanja
se dajajo v najem
pri Sv. Ivanu št. 863.

TOVARNA POHIŠTVA IGNACIJ KRON

Dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

ulica Cassa di Risparmio Tovarna na Dunaju.

Novi ceniki, izvorni narisi, načrti za sobe na zahtevanje
brezplačno.

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriška
Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega
društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnateljstvo na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavniča 2,000.000 K
ustanovljena od dunajskega bančnega društva
in bavsarske hipotekarne in menične banke v
Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v
raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim
prelijam. Specijalno zavarovanje otrok brez
zdravniškega ogleda, izplačavši v slučaju že-
nitve ali prehoda v vojake zavarovani zne-
sek proti malemu odbitku pred pretekom
zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso št
7. Telefon 469.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu
v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez
kapitala in rizika z razpečavanjem zako-
nito dovoljenih državnih papirjev in srečk.
Ponudbe pod naslovom Ludwig Oester-
reicher v Budimpešti, VIII Deutshegasse, 8.

Velikanski izbor raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali
meglno politirane.

Bogat izbor

divanov, ckvirjev, ogledal, stolice,
stenskih ur

se rahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcantan št. 1. - Trst

Polnovplačani akcijski kapital
K 1,000.000
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, kom malnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz
Promesse izdaja k vsakemu žrebanju.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in novčije zapale
kupone
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in inkasso menic. Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu
(Dalmacija)
Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do
dne vzdiga.
Promet s čeki in nakaznicami.